

Eesti õpetajate ja tugispetsialistide teadmised lugemisest ja lugemaõppimisest

Piret Soodla

Ettekanne andis ülevaate selle kohta, millised on Eesti klassiõpetajate ja tugispetsialistide (eripedagoogide ja logopeedide) teadmised lugemise seisukohalt olulisest keelesüsteemi osast – fonoloogiast –, millised on nende teadmised lugemise protsessist ja kui kõrgelt nad hindavad enda oskusi toetada õpilasi lugemaõppimisel. Andmeid kogtui küsimustike ja intervjuude abil.

Peamised tulemused:

- Õpetajate ja tugispetsialistide teadmised keele fonoloogilise süsteemi mõistetest on üldiselt ebapiisavad. Tugispetsialistide teadmised on mõnevõrra kõrgemad kui õpetajatel.
- Oskused foneeme eristada ja nende pikkusi määrata on oluliselt kõrgemal tasemel. Üliõpilaste oskused häälikupikkusi määrata on kehvemad.
- Õpetajate ja tugispetsialistide teadmised lugemise kognitiivsetest protsessidest on küllaltki head, metakognitiivsetest protsessidest vähesemad.
- Uskumused enda oskuste kohta õpilaste lugemisoskust toetada on õpetajatel ja tugispetsialistidel küllaltki sarnased ja enamik vastajatest hindas enda oskusi keskmiseks või üsna heaks.
- Tugispetsialistide hinnangud lugemiskustega õpilaste toetamise ja õppe diferentseerimise osas on mõnevõrra kõrgemad kui õpetajatel.

Uuringute tulemuste alusel tehtud järeldused:

- Puudujäägid õpetajate ja tugispetsialistide etadmistes viitavad vajadusele tõhustada ülikoolides tasemeõpet ning pakkuda praktiseerivatele pedagoogidele vastavaid täiendkoolitusi.
- Tulemused näitavad, et on vaja välja töötada ja levitada teavet tõenduspõhiste sekkumisprogrammide järele, mis aitavad erineva oskustasemega lapsi lugemise arengus tõhusalt toetada.
- Pedagoogid vajavad enda töös usaldusväärseid hindamisvahendeid, mida praegusel ajal Eestis napib. Seega, vaja on koostada instrumente laste lugemisoskuse hindamiseks.
- Laste toetamisele aitaks kaasa õpetajate ja tugispetsialistide erinevate koostöövormide kasutuselevõtt.